

OLIMPIADA DE LIMBĂ , COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ - GIMNAZIU
Etapa județeană , an școlar 2012 - 2013
Clasa a V-a

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timp de lucru 3 ore.

Nu se permit mottourile.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Cite-te cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. *Tata suspină , împătorește țiarul , își scoate ochelarii.*

Apoi , dragii mei , ne zice , s nătoșișfim . i țari . Cădacă nu ne lășăm , mai e pe lume o nădejde... Tu? Întâișînce . Atâta căt po i tu , iar când te vei întări în ani i la trup , șînce i încăpe deasupra! ăiina de carte înseamnă în alegere mai mult , iar în alegerea năte putere . i dacă în elegi mai multe , când vei fi mare ai șpo i șfăptuie ți mai temeinic i ște ții face ascultat . Căacu' noi nu putem vorbi căvezi , dupăru , azi vine mai ru , țtia cu căme oăie vopsite năau altăplăcere mai mare decăt șne punăastupu * în gură . E i asta , țcerea , o putere , o putere care te apăracum de răzbnarea răilor , a celor necura i la suflet . Prin vorbe , ei se trădează , iar tu fătotul numai bine chibzuit , adicăla îndemnul inimii tale . Atunci cape i puterea de acăță* omul drept în ochi . Acolo se vede cine minte , ori cine cuvânteazădupădreptate . i astfel , cătând omul în taini a* sufletului , despărăind adevărul de neadevăr , po i face binele . i e i altora . i cine îl face , oricăt ar fi de slab , are putere șlupte , iar de asta e nevoie , deoarece numai prin luptăomul șrman poate birui . Vezi dară . Șracul năare de ales , el trebuie șiubeascănumai binele , cătunci rămâne puternic . i a a , dacă năai nimic pe lume , toatăputerea țarămâne o inimăcurată . Cu ea înfrânge vremurile i pe cei răi i i cătăgi un loc sub soare .

(Simion Dima – Amintiri de astă-vară)

***A C T A** vb. – acăuta; (aici) a privi

***TĂINI** , taini e , s.f. - Groapășpatăîn pământ; încăpere subterană; hrubă; p. ext. loc ascuns; ascunzătoare.

***ASTUPU** , astupu urăi , s.n. - dop

B. *Când am coborât din cerdacul cu vișă , în întâia dimineață , i am văzut calul în euaț , am priceput fărșă-mi fi spusănimeni . Am ghicit dupăprivirea înduioată a mamei i e ită în pragășăi caute de lucru , dupăzâmbetul țatei lășând la o parte cea căde cafea neagră , dupărâsul pe sub mustăal argatului care a țepta **inând** calul de frâu . M-am repezit șăi îmbrăieze pe toăi i pe moșăPintilie cu barba epoașă , i calul cu botul umed .*

Îl cheamă Zair! mi-a spusătata cu simplitate i e din neamul arab , de la Baia .

Fii cu băgare de seamă! șăa îngrijorat mama . E încă în mintea ță , abia șăa învăat de cătēva zile șărabde aua .

*He-he! Chiar de-ar fi el mai amarnic decătăDu ipalăi-o găsităștăpânul în conă! **grăi moșăPintilie** , care în ceasurile libere se îndelețnicea cu silabisirea Alexandriei , șocotindu-măun vrednic urmașal lui Alexandru cel Mare , Macedoneanul .*

*Sfaturile i cuvintele cu gânde laudămi-au trecut pe lângăurechi fărșăle în elegăsensul . Eram că în ame eala unui vis . Am șărită înăi am zăvâcnit spre poartă , **duș** mai mult de mânia calului decătăde vrerea mea . (...)*

Într-un ceas am fost prieteni . i a a am rămas .

(Cezar Petrescu – Zair)

I. Literatur (80 de puncte)

A. În alegerea textului (16 puncte)

1. Cite te cu atenție articolul de dicționar (definiția) de mai jos a substantivului **valoare**:

VALOÁRE, *valori*, s.f. **I. 1.** Însoțirea a unor lucruri, fapte, idei, fenomene de a corespunde necesităților sociale și idealurilor generate de acestea; suma calităților care dau prețului unui obiect, unei ființe, unui fenomen etc.; important, însemnătate, preț, merit. (Concr.) **Ceea ce este important, valoros, vrednic de apreciere, de stim** (din punct de vedere material, social, moral etc.).

De exemplu: credința, bunătatea etc.

Precizează câte două valori umane diferite, din fiecare text, care sunt importante pentru personajele din cele două texte. (8 p)

2. Explică, pe rând, în 8-10 rânduri în total, următoarele enunțuri din cele două texte: *„Iată, dacă n-ai nimic pe lume, toată puterea ta rămâne o inimă curată”. Sfaturile și cuvintele cu gând de laudă mi-au trecut pe lângă urechi fără să le înțeleg sensul.* (8 p)

B. Scriere despre textul literar (25 de puncte)

Într-o compunere de 15-20 de rânduri, prezintă două particularități ale operei literare, utilizând pentru exemplificare secvențe din textele date.

Nu se punctează informațiile de teorie literară care nu au legătură cu tema propusă și care nu sunt explicate și aplicate pe texte!

C. Scriere imaginativ (25 de puncte)

Valorificând mesajul fiecăruia dintre cele două texte, redactează o compunere de 20-25 de rânduri în care să îmbini două din cele trei moduri de expunere cunoscute și în care să-ți imaginezi cum un tatăl își sfătuiește fiul sau fiica cu privire la lucrurile cele mai importante în viață pentru devenirea lui/ei ca om.

Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere următoarele repere:

- propunerea unui titlu sugestiv;
- respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii;
- îmbinarea a două moduri de expunere;
- introducerea în compunere a structurilor: *taini a sufletului și în ameleala unui vis*;
- viziunea originală asupra subiectului.

Redactare. Se acordă 14 puncte pentru compunerile de la punctele B și C : unitatea compoziției – 2p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 3p; coerența textului – 2p; ortografie – 2p (0-1 greșeli -2p; 2-3 greșeli -1p; 4 greșeli – 0p); punctuația – 2p; alinierea în pagină -1p; creativitate și originalitate – 2p.

II. Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

1. Transcrie, din fiecare text, câte un cuvânt derivat. (4p)

2. Selectează din al doilea text trei cuvinte al căror număr de litere este diferit de numărul sunetelor. (6p)

III. Elemente de construcție a comunicării (20 de puncte)

1. Precizează câte un sinonim contextual pentru cuvintele: *nădejde, sfârșit, înduioșat, vrednic.* (8p)

2. Precizează modul verbelor: *vorbi* (putem vorbi), *inând*, *grăbi*, *dus* (4p)

3. Identifică un verb auxiliar care apare în ambele texte și construiește apoi un enunț în care să aibă valoare predicativă. (8p)

OLIMPIADA DE LIMBĂ , COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ - GIMNAZIU
Etapa județeană , 23 februarie 2013

Clasa a V-a
BAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE

I. Literatură (80 de puncte)

A. În alegerea textului (16 puncte)

1. Precizarea a câte două valori umane diferite, din fiecare text, care sunt importante pentru personajele din cele două texte. De ex.: În textul **A**: adevărul, binele, inocența etc. În textul **B**: iubirea, simplitatea etc. **4x2p.= 8 p**
2. Explicarea, pe rând, a enunțurilor date: explicarea clară, nuanțată, convingătoare, cu încadrarea în limita de spațiu indicat : **8p.**; explicarea clară, cu încadrarea în limita de spațiu indicat : **4p.**; explicarea sumară a enunțurilor date și neîncadrarea în limita de spațiu indicat : **2p.**

B. Scriere despre textul literar (25 de puncte)

- precizarea a două trăsături ale operei literare – **2x4p.=8p.**
- exemplificarea trăsăturilor pe baza textelor date – **8p/** încercare de exemplificare, fără alegerea exemplurilor relevante-**4p**
- interpretarea corectă și nuanțată a semnificațiilor textelor – **5p/** interpretare parțială a semnificațiilor textelor-**3p/** încercare de interpretare a semnificațiilor textelor-**1p**
- viziunea originală – **4p./2p**

Nu se punctează informațiile de teorie literară care nu au legătură cu tema propusă și care nu sunt explicate și aplicate pe texte!

C. Scriere imaginativă (25 de puncte)

- propunerea unui titlu sugestiv – **3p/** titlu banal-**1p/** lipsa titlului-**0p**
- respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii – **4p/** respectarea parțială a relației dintre titlu și conținutul compunerii-**2p**
- îmbinarea a două moduri de expunere – **4p/** folosirea unui singur mod de expunere-**2p**
- introducerea în compunere a structurilor: *taini a sufletului* și *în amălașul unui vis* – **2x4p.=8p.**
- viziunea originală asupra subiectului – **4p/** viziune comună -**2p**
- respectarea limitei de spațiu indicate – **2p.**

Redactare. Se acordă 14 puncte pentru compunerile de la punctele A, B și C : unitatea compoziției – **2p.**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – **3p.**; coerența textului – **2p.**; ortografie – **2p.** (0-1 greșeli -2p; 2-3 greșeli -1p; 4 greșeli – 0p); punctuația – **2p.**; alinierea în pagină -**1p.**; creativitate și originalitate – **2p.**

II. Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

1. Transcrierea corectă a cuvintelor derivate: **2x2p.=4p.**
2. Selectarea corectă a celor trei cuvinte: **3x2p=6p**

III. Elemente de construcție a comunicării (20 de puncte)

1. Precizarea unui sinonim contextual pentru fiecare cuvânt dat: **4x2p.=8p.**
2. Precizarea corectă a modului verbal dat: **4x1p.=4p.**
3. Identificarea corectă a unui verb auxiliar care apare în ambele texte (4p.) și construirea unui enunț în care să aibă valoare predicativ (4p.). **2x4p.=8p.**